
Årsbokslut 2020

Kulturnämnden

Tertial 3 2020

Innehållsförteckning

1	Verksamhetens uppdrag	3
2	Hänt i verksamheten 2020	4
3	Framåtblick	5
4	Jämförelser med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva	6
5	Måluppfyllelse under 2020	9
5.1	Maximalt värde för skattepengarna.....	9
	<i>Kulturverksamheterna håller hög kvalitet. Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla, tillgängliga för alla och samutnyttjas.</i>	10
5.2	Bästa utveckling för alla.....	10
	<i>Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla. Kulturutbudet utvecklas genom Nackabornas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och intressen. Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust, bildning och livslångt lärande.</i>	12
5.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	13
	<i>Bibliotek, kulturhus, museer och kulturella arenor är öppna mötesplatser som bidrar till ett levande och hållbart samhälle. Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, bevaras och berikar. Kulturverksamheterna bidrar till låg klimat- och miljöpåverkan.</i>	15
5.4	Stark och balanserad tillväxt.....	15
	<i>Innovation och mångfald ska leda till att kulturverksamheter startas och utvecklas i takt med efterfrågan. För kulturutbudets utveckling ska samverkan ske lokalt, regionalt och nationellt. Kulturen ska bidra till tillväxt och utveckling.</i>	16
6	Redovisning av särskilda uppdrag	17
7	Ekonomiskt resultat	18
8	Investeringar	20
9	Kommunövergripande åtgärdsplan	22
10	Intern kontroll	23
11	Sjukfrånvaro	24

I Verksamhetens uppdrag

Kulturnämnden ansvarar för finansiering och uppföljning av kulturverksamheter - bland annat bibliotek, kulturhus, museer och kulturskolor. Nämnden ger stöd till kulturlivet och förutsättningar för tillgängliggörande av offentlig konst och kulturarv. Barn, unga och funktionsvarierade är prioriterade målgrupper. Kulturnämnden har i uppdrag att underhålla och utveckla funktionella anläggningar och platser för kulturverksamhet, verka för bevarande av estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla miljöer och bevaka att den kulturpolitiska programförklaringen uppfylls samt föra dialog med kulturaktörer och Nackabor.

2 Hänt i verksamheten 2020

Coronapandemin

Hela året har präglats av coronapandemin och de begränsningar som den har inneburit för kultursektorn som helhet. Många verksamheter har fått ställa in eller ställa om. Nämndens största verksamheter, bibliotek och kulturskola, har med hjälp av kreativa och digitala lösningar kunnat genomföra sin ordinarie verksamhet på ett bra och smittsäkert sätt. Många övriga verksamheter inom nämndens ansvarsområde har periodvis behövt stänga ner. Genom att förlägga verksamhet utomhus, i skolor eller på digitala plattformar har en hel del verksamhet ändå kunnat genomföras. Kundundersökningarna som genomförts inom kulturskolan och biblioteken visar att eleverna och besökarna är nöjda med verksamheten så som den har bedrivits under året. En positiv effekt av pandemin är att krisen har resulterat i nya kreativa lösningar och ökad digital kompetens.

Nya Fisksätra Folkets Hus

Den 8 juni invigdes det nya kulturhuset Fisksätra Folkets Hus i en tillfällig paviljong som byggts i centrala Fisksätra. Paviljongen vann designpris för bästa arkitektur. Det nya centrala läget har gjort huset mer synligt och lett till många nya kontakter med medborgare, och fler barn kommer spontant till huset.

Nytt system för Bokning och bidrag

Under 2020 har avrop från ramavtalet med fyra leverantörer av tjänst för bokning och bidrag genomförts. I avropet har Nacka preciserat kraven från ramavtalet så att den nya tjänsten ska kunna ersätta fyra digitala system som används för bokning, olika typer av ansökningar om bidrag, stöd och stipendier, kollo och simskola. I avropet från ramavtalet fick Nacka in anbud från alla fyra ramavtalsleverantörer och har i slutet av året tilldelat Softronic AB avtalet. Den nya tjänsten förväntas underlätta för Nackborna vid bokning av lokaler och ansökan om stöd.

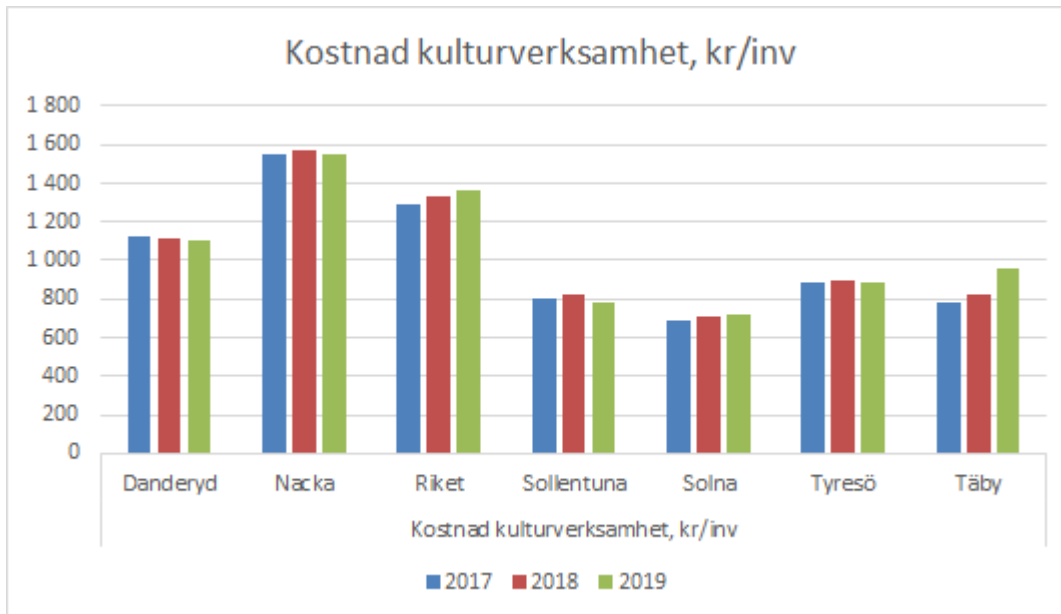
3 Framåtblick

Nackaborna är generellt sett nöjda med bibliotekens, kulturskolornas, kulturhusens och museernas utbud. En utmaning är att möta behovet av anpassade lokaler, vilket införandet av en ny modell för samnyttjande av kommunala lokaler kan förbättra. I alla kommundelar pågår stadsutvecklingsprojekt som påverkar befintliga kulturlokaler som ger möjligheter till utveckling och effektivisering. En annan utmaning är att nå målgrupper som inte tar del av kulturutbudet, något som hanteras genom marknadsföring och stöd till innovationer.

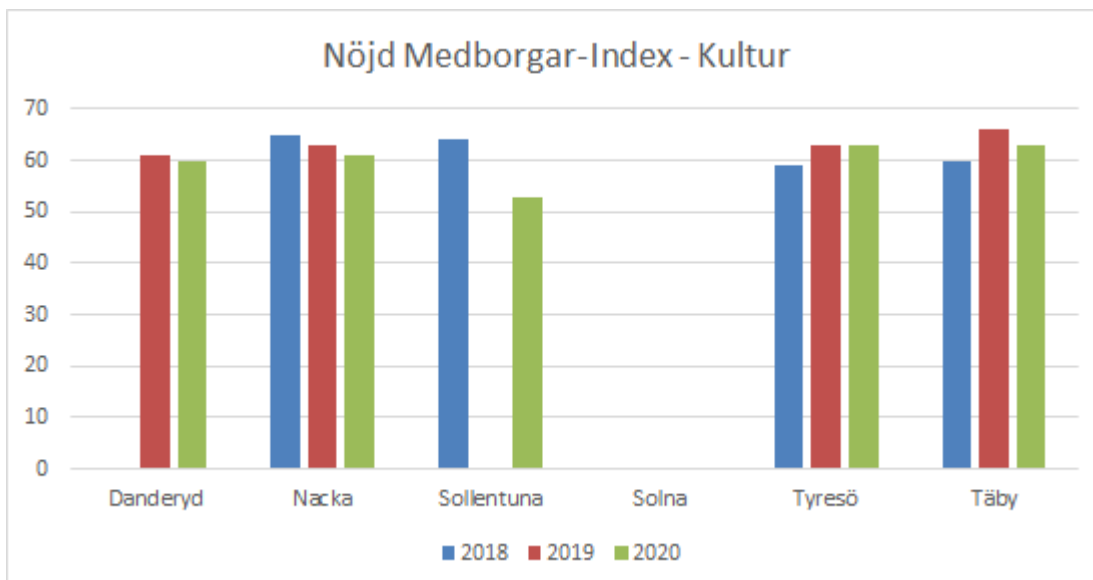
Konsekvenserna av coronapandemin har varit stora för kultursektorn. I stort sett har all scenkonstverksamhet tvingats stänga ned. Aktörer har snabbt behövt ställa om utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer och kreativiteten har varit stor för att vidmakthålla verksamheten inom bibliotek, kulturskola, museer och kulturhus. Det finns osäkerhet över hur situationen kommer att utvecklas under 2021. Det är sannolikt att nya erfarenheter och digitala lösningar kommer att bibehållas och utvecklas vidare.

4 Jämförelser med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva

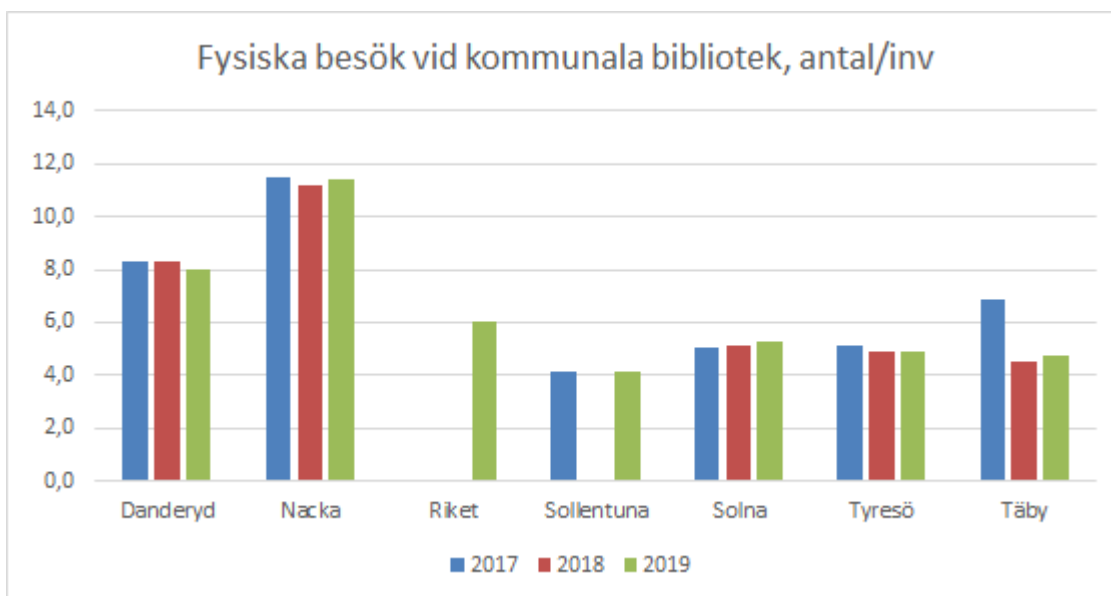
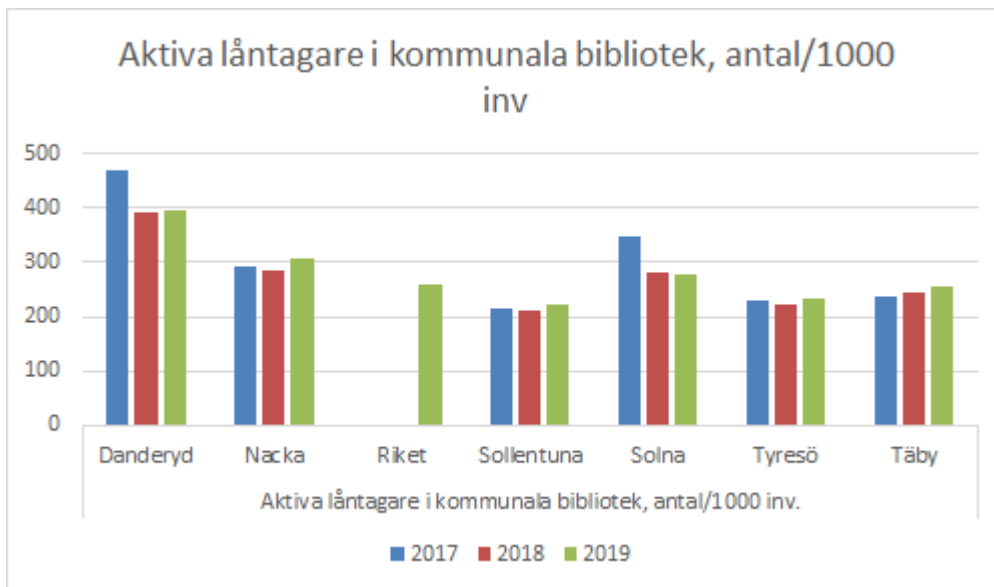
Nacka kommun har i relation till jämförelsekommunerna en hög nettokostnad per invånare för sin kulturverksamhet. Det som genererar Nackas relativt höga kostnader är bland annat de centralt placerade biblioteken och kundval kulturskola. Nacka har en hög besöksfrekvens på biblioteken i relation till jämförelsekommunerna, en hög kundnöjdhet och inga köer till kulturskolan. I 2020 års kundundersökning var 97 procent av eleverna inom kundval kulturskola nöjda med den kulturkurs som de deltog i. Av biblioteksbesökarna var 97 procent nöjda eller mycket nöjda i 2020 års kundundersökning.

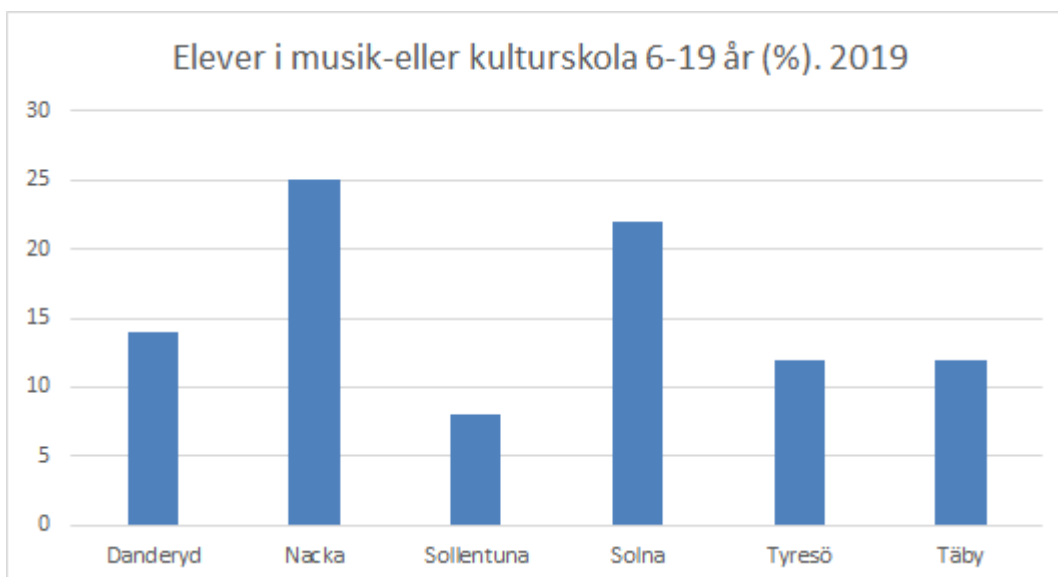
Nackas NMI-värde gällande kultur har minskat från 63 till 61 mellan 2019 och 2020. Under treårsperioden har NMI-värdena bland jämförelsekommunerna legat som lägst på 53 (Sollentuna) och som högst på 66 (Täby).

Nackas bibliotek har aktiva låntagare och genererar många fysiska besök i relation till jämförelsekommunerna.

I relation till jämförelsekommunerna är det många barn i Nacka som deltar i musik- eller kulturskolan. Tabellen nedan visar åldersgruppen 6-19 år, vilket är det åldersspann som används för jämförelse i riket.

Utvecklingsområden

Ett utvecklingsområde för nämnden är att säkerställa tillgång till anpassade anläggningar och lokaler för kulturverksamhet i takt med befolkningsökning och efterfrågan. Därtill behövs effektiva processer för samnyttjande av nya anläggningar och lokaler för olika typer av kommunalt finansierad verksamhet. I den nya staden som ska växa fram förväntas olika centrum att utvecklas. Att tillgängliggöra kulturen i dessa blir ett viktigt arbete framöver. Genom ett ökande mångfald i samhället följer att framtidens medborgare har högre och förändrade förväntningar på ett mångfacetterat, öppet och varierat kulturliv.

Källa till tabeller: Kolada

5 Måluppfyllelse under 2020

Statsbidrag

Under året har nämnden beviljats 1 626 000 kronor i statsbidrag från Kulturrådet och Länsstyrelsen. Det är något lägre än bedömningen som gjordes i Mål och Budget 2020-2022. Statsbidrag till kulturskolan beräknades uppgå till 1 miljon kronor, det faktiska beloppet som nämnden erhöll var 560 000 kronor. Vad statsbidragen har använts till beskrivs utförligare nedan.

Statsbidrag	Beviljats 2020	Nyttjats 2020
Medel från Kulturrådet "Stäpta bibliotek"	1 000 000	1 000 000
Medel från Kulturrådet "Utvecklingsprojekt kulturskolan"	560 000	560 000
Medel från Länsstyrelsen "Shared Reading"	66 000	66 000

5.1 Maximalt värde för skattepengarna

Bibliotek

Nästan hela 2020 har präglats av att anpassa lokaler och verksamhet för att, på ett så smittsäkert sätt som möjligt, kunna erbjuda Nackaborna biblioteksservice i tider av en pandemi. I princip har folkbiblioteken, under hela året, kunnat hålla öppet enligt ordinarie öppettider. För att underlätta för Nackaborna har nya digitala plattformar skapats och flera tjänster flyttats ut utanför bibliotekets lokaler. Några exempel på anpassningar är digitala språkkaféer och bokcirklar samt utökade möjligheter att få böcker hemlevererade. Vidare har en digital utskriftslösning utvecklats som kommer göra det möjligt för besökare att skriva ut dokument från bibliotekens datorer, egen dator och/eller mobil och platta och betala för dessa helt utan kontakt med personal. Under 2020 har utlån av både e-media och strömmad film utökats med ökade kostnader både för kommunen och för driftsaktörerna som följd. Folkbibliotekens driftsaktörer har också gemensamt köpt in Utalk - en tjänst med ett stort utbud av språkkurser och möjligheter att kombinera olika språk.

Kulturskolor

Under året har kulturskolorna anpassat verksamheten utifrån gällande restriktioner och rekommendationer på grund av pandemin. Verksamhetsmässigt har det inneburit många omställningar gällande upplägg och innehåll, minskade undervisningsgrupper, distansundervisning, aktiviteter utomhus, inställda konserter, föreställningar och evenemang. Utöver detta har det krävts utökade lokaler, städinsatser och rengöring av instrument och övrig utrustning. Behovet av kommunikation och information med alla berörda parter har ökat kraftigt under året. En del kulturskolor fick en viss nedgång i elevantal och minskad tillväxt, andra ökade marginellt. Totalt sett ligger dock deltagandet på ungefär samma nivå som föregående år. En positiv effekt är att krisen har resulterat i nya kreativa lösningar och ökad digital kompetens.

Personellt har pandemin inneburit utökad arbetstid, ökat antal sjukskrivningar och större behov av vikarier. Totalt sett har kostnaderna ökat och kulturskolorna redovisar ett ansträngt ekonomiskt läge med små marginaler. Pandemin har även försvårat insatser för nyrekrytering av elever, vilket kan få negativa effekter under 2021 om pandemin inte avtar under våren. Några specifika riktade ekonomiska stöd med anledning av coronapandemin har inte utgått till kulturskolorna, bortsett från en skola som fått hyresreduktion av hyresvärden under ett kvartal.

I årets kundundersökning inom hela kulturskoleverksamheten, svarar 97 procent av eleverna att de går den kurs de helst vill och att de är nöjda med kulturskolan, vilket innebär ungefär samma höga nivå som föregående år. 25 procent av eleverna svarar att de har fått lektioner på distans, och av dessa uppger 83 procent att de är nöjda med de digitala lektionerna.

Kulturskolan Saltsjöbadens Teater fick under året en observation enligt den kvalitativa utvärderingsmodellen Våga Visa Kulturskola. Observationsrapporten visar att verksamheten har en hög kvalitet.

Lovkurser inom bland annat cirkus, dans, musik, bild och form, har genomförts för barn och ungdomar på alla lov utom jullovet. Verksamheten har ägt rum i Sickla, Älta och Fisksätra.

Ny tjänst för bokning och bidrag

Under 2020 har avrop från ramavtalet med fyra leverantörer av tjänst för bokning och bidrag genomförts. I avropet har Nacka preciserat kraven från ramavtalet så att den nya tjänsten ska kunna ersätta fyra digitala system som används för bokning, olika typer av ansökningar om bidrag, stöd och stipendier, kollo och simskola.

I avropet från ramavtalet fick Nacka in anbud från alla fyra ramavtalsleverantörerna och har i slutet av året tilldelat Softronic AB avtalet. Med Nackas preciserade krav i avropet av ny tjänst finns förutsättningar för att effektivisera handläggning och administration av området bokning och bidrag på såväl fritidsnämndens, kulturnämndens som andra nämnders områden. För Nackaborna, kommunens föreningar och andra aktörer och anordnare kommer den nya tjänsten att förenkla processerna för att boka anläggningar och lokaler och för att ansöka om och redovisa sina bidrag och stöd. I den nya tjänsten kommer kunder att kunna direktbetala delar av utbudet med såväl kort som Swish.

Kulturverksamheterna håller hög kvalitet. Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla, tillgängliga för alla och samutnyttjas.

Kommentar

Utfallet för "Andelen aktiva låntagare på bibliotek" är preliminärt för år 2020. Officiell statistik för 2020 släpps av Kungliga Biblioteket senare i vår.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Nöjd medborgarindex bibliotek.	80	79	77	80
Andel aktiva låntagare på bibliotek, antal/1000 invånare.	286	307	301	300
Andel barn och unga som är nöjda med den kulturskoleverksamhet de deltar i.		98 %	97 %	98 %

5.2 Bästa utveckling för alla

Bibliotek

Trots coronapandemin har folkbiblioteken, genom tydliga avståndsmarkeringar, ommöblering, olika informationsinsatser och nya kreativa lösningar, kunnat upprätthålla verksamheten.

Samtliga bibliotek har trots restriktioner haft många besökare. Under 2020 registrerades 863 655 besök vilket är ungefär 25 procent färre besökare jämfört med året innan. Vissa månader avviker särskilt, som till exempel december då biblioteken hade cirka 60 procent färre besökare än 2019. Färre antal besökare innebär färre utlån av böcker, vilket i sin tur påverkar driftsaktörernas rörliga ersättning som i sin tur innebär färre mediainköp. I december kompengades biblioteksaktörerna av kommunen för mellanskillnaden.

Webb-besöken har succesivt ökat under de senaste åren, så även under 2020 då besöken gick upp till drygt 400 000, en ökning med cirka 29 000 jämfört med 2019.

Periodvis under året ställdes alla gruppaktiviteter i bibliotekslokalerna in i syfte att minska smittspridning. Istället flyttades flera av aktiviteterna till en digital plattform, såsom sagostunder, högläsning, boktips och bokcirkel. Vidare anordnades en drop-in aktivitet där ungdomar kunde tipsa om bra böcker framför en green screen. Forumbibliotekens Youtube-kanal som lanserades i våras har fyllts på med innehåll och fått drygt 4 000 visningar under året.

Under sommaren när smittspridningen minskade och många aktiviteter kunde anordnas utomhus var biblioteken snabba med att erbjuda flera olika läsfrämjande aktiviteter. Läsutmaningar, Pippikalaset och sommarboken är några exempel. Kulturnämndens satsning på extra sommarlovsverksamhet gjorde att biblioteken dessutom kunde erbjuda Pop-up bibliotek på olika platser i hela Nacka och Dieselverkstadens bibliotek kunde upprepa förra årets populära skrivarkurs för barn, med skillnaden att den i år genomfördes utomhus.

Under hösten började biblioteken med att prioritera riktad verksamhet för barngrupper den första timmen på morgonen istället för att hålla öppet för alla. Denna uppskattade möjlighet fortsatte fram till att striktare rekommendationer och restriktioner infördes.

Nämnden har med anledning av coronapandemin utökat antalet möjliga lån av e-böcker, ljudböcker och driftsaktörerna har utökat antalet möjliga lån av strömmad film med högre kostnader som konsekvens både för nämnden och för driftsaktörerna. Kulturnämnden beslöt också att slopa avgiften för försenad återlämning av böcker för perioden mars-augusti. Detta har för aktörerna inneburit ett inkomststapp om drygt 105 000 kronor.

Årets kundundersökning inom biblioteksverksamheten visade att Nackas biblioteksbesökare är mycket nöjda med verksamheten och att förtroendet för biblioteken fortsatt är högt. Sammantaget är 97 procent nöjda eller mycket nöjda.

Museet Hamn

Museet Hamn har under året i perioder varit stängt för spontana besök och under vår, sommar och tidig höst varit öppet tre dagar per vecka. Aktiviteter har under övriga dagar pågått digitalt, utomhus och även med ett uttalat fokus på bland annat slöjdaktiviteter och lajv för barn under sommaren. Arbete med nya utställningar, uppordning av samlingar och färdigställande av museets nya webbsida har pågått intensivt under de tider då museet varit stängt.

De försämrade ekonomiska förutsättningarna för driftsaktören med mycket begränsade biljettintäkter, 2 258 besökare jämfört med 7 702 besökare föregående år, har balanserats med att endast fast anställd personal varit i tjänst. Konferensverksamheten och samverkan har varit mycket begränsad och bokningar av museet för större sällskap har också behövt ställas in. Skolverksamheten har utvecklats och under 2020 har 21 skolvisningar jämfört med 13 under 2019 genomförts.

Utveckling och deltagande i kulturskoleverksamheten

Ansökan till Kulturrådet gällande utvecklingsprojekt inom kulturskoleverksamheten beviljades med totalt 560 000 kronor, vilket innebär att totalt tre projekt har startats under hösten med syfte att uppnå ökad inkludering och tillgänglighet för fler barn och ungdomar i Nacka.

Totalt har kulturnämnden beviljat en miljon kronor till tre utvecklingsprojekt inom kulturskoleverksamheten, med syfte att öka utbudet för målgruppen funktionsvarierade barn och ungdomar. Kulturskolan Darra Musik & Dans har genomfört anpassade aktiviteter inom bland annat dans, musik, bild och form. Nacka musikskola har fortbildat pedagoger och investerat i specialanpassad utrustning och teknik. Med anledning av pandemin har inte alla projekt kunnat slutföras, därför har genomförandetiden förlängts till år 2021.

Under perioden har totalt 5 380 elever deltagit inom kulturskoleverksamheten, fördelat på 9 824 elevplatser, inklusive den öppna kulturskolan i Fisksätra. Det innebär en ökning om cirka 150 deltagare jämfört med förra året. Bedömningen är att det beror på att mycket annat ställts in under pandemin, och att barn och ungdomar efterfrågat positiva aktiviteter.

Kulturhuset Dieselverkstaden

Dieselverkstadens utbud av scenkonst flyttades ut till skolor och alternativa lokaler i närområdet. En positiv effekt blev en närmare kontakt med skolorna. Nackas barn och ungdomar erbjöds bland annat dansföreställningen "R - who R we?", ett gästspel av det internationella danskompaniet "Freestyle Phanatix" från Köpenhamn. Föreställningen ägde rum i Stavsborgs idrottshall och erbjöd breakdance med Beatbox/dans-workshop.

Ytterligare ett exempel är föreställningen "Kiseldalen", av Kompani Giraff, ett cirkuskompani med starkt

konstnärligt uttryck.

Sexårskören, "Käftopera - en tandlös historia", med temat tänder, var lyckat. Tyvärr stoppades de sista fem körerna av pandemin, men då hade totalt cirka 640 barn hunnit genomföra sina föreställningar. Ett stort antal temaverkstäder genomfördes där eleverna fick bearbeta sina kulturupplevelser i en skapande process. Exempelvis erbjöds "visning och verkstad" i konsthallen, där konstnären presenterade sin utställning och därefter arbetade med eleverna. Danslek och Musiklek genomfördes för många förskolegrupper. Andra efterfrågade temaverkstäder har exempelvis varit kopplade till skolbiofilmer där eleverna fick möjligheter att bearbeta sina upplevelser samt fördjupa sig i filmers innehåll och tema.

Kulturstöd

Under året har totalt 14 ansökningar om verksamhetsstöd, 22 ansökningar om Stora Projektstödet och 25 ansökningar om Lilla Projektstödet inkommit. Varav respektive 10/14/17 beviljats. Kontinuerlig dialog med kulturaktörer som beviljats kulturstöd för verksamhet under 2020 har förts för att anpassa coronapandemins påverkan på deras projekt och verksamheter. Flera har önskat föra dialog om upplägg för deras projekt och verksamheter och anpassningar till rådande villkor förefaller ha fungerat väl. Möjligheter har getts för kulturaktörer att planera om, skjuta fram eller på andra sätt anpassa beviljade stöd för att fungera under nuvarande omständigheter. Eventuella kostnader som redan tagits för inställda arrangemang har beviljats i sin helhet även om slutprodukter inte kunnat genomföras.

Den verksamhet som genomförts har kunnat anpassas efter gällande restriktioner genom att flytta verksamheten utomhus men framför allt genom att sända digitalt, anpassa antalet publik på plats och att minska på antalet planerade föreställningar. Det har medfört lägre biljettintäkter och andra relaterade intäkter för arrangörerna. I en del fall har omställning till digital verksamhet gjort att man nått ut till en större publik än förväntat, dock utan ökade intäkter då det varit kostnadsfritt att ta del. Några aktörer rapporterar ett ansträngt ekonomiskt läge men ingen verksamhet har rapporterats tvingats lägga ner helt under 2020.

Under året har 21 ungdomar i åldern 13-20 år ansökt om Peng Direkt.

Nackas deltagande i Funkisfestivalen genomfördes med delfinal 8 februari i Dieselverkstaden. Nackas finalist deltog i riksfinalen som genomfördes digitalt och sändes via funkisfestivalens Youtubekanal i augusti.

Stipendiet Ung Kultur söktes av trettiofyra personer (15 pojkar och 19 flickor) och fem stipendiater inom olika områden har fått dela på 100 000 kronor.

Årets utmärkelser för verksamhet som genomförts 2019 delades ut på nämndens decembermöte. Två stipendier på vardera 15 000 kr delades ut. Utmärkelsen Årets föreningsarrangerade kulturevenemang gavs till föreningen NAV:Scen, och utmärkelsen Årets eldsjäl inom kulturområdet gavs till föreningen Svenska Lif:Compagniet för insatsen vid 300-årsminnet av slaget vid Stäket.

Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla. Kulturutbudet utvecklas genom Nackabornas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och intressen. Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust, bildning och livslångt lärande.

Kommentar

Indikatorn för nöjd kundindex har inget utfall år 2020 då alla planerade kundundersökningar inte kunde genomföras till följd av coronapandemin.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Andel barn som deltar i kulturskola av den totala befolkningen inom målgruppen.	27 %	27 %	26 %	29 %

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Nöjdhetsindex för bibliotek, museet Hamn, Hembygdsmuseet och Diesilverkstaden.		90 %		76 %

5.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Biblioteken

Bibliotekens möjligheter att fungera som öppna mötesplatser har under sommaren varit begränsade utifrån rådande pandemisituationen. Istället har biblioteken i största möjliga mån flyttat verksamhet utomhus. Ett exempel är barnverksamheten "Kul på torget" i Fisksätra i samarbete med Darra musik och teater, Fisksätra museum och Fisksätra bibliotek under sommaren.

Kulturhusen

Generellt har kulturhusen drabbats av minskade hyresintäkter till följd av bland annat avbokningar, inställda arrangemang, kommunala beslut om att ställa in verksamhet för målgruppen äldre, restriktioner gällande max antal besökare och minskade försäljningsintäkter för övrigt på grund av pandemin. Kulturhusen har även varit stängda för allmänheten under en period. Nämnden beslutade därför om ekonomisk kompensation om totalt 1,1 miljoner kronor till kulturhusen för förlorade hyresintäkter. Personalen har arbetat hårt med anpassningar och kreativa lösningar utifrån gällande restriktioner.

Kulturhuset Diesilverkstaden hade totalt 815 246 besök under året, vilket är en minskning med drygt 364 047 besök jämfört med år 2019. Minskningen beror på restriktioner till följd av pandemin.

Diesilverkstaden har fått utökade lokaler med den före detta cirkushallen, numera Annexet, i Kunskaps Gallerian vid Marcusplatsen. Lokalen samnyttjas flexibelt för en bred kulturverksamhet, men har särskild anpassning för cirkus, dans och rörelse.

I oktober brann Boo Folkets Hus ned till grunden, vilket bland annat innebar att många olika verksamheter tvingades hitta tillfälliga lokaler. Strax före julhelgen tecknade föreningen avtal med Ormingehus gällande nya tillfälliga lokaler om totalt 600 kvadratmeter, vilket ger plats åt all kulturverksamhet fram till dess att det nya huset har byggts upp igen.

Den 8 juni invigdes det nya kulturhuset Fisksätra Folkets Hus i en tillfällig paviljong som byggts i centrala Fisksätra. Paviljongen vann designpris för bästa arkitektur. Det nya huset är dock hälften så stort som föregående hus och endast 150 personer får vistas i lokalerna samtidigt, vilket resulterat i färre bokningar. Det nya centrala läget har gjort huset mer synligt och lett till många nya kontakter med medborgare, och fler barn kommer spontant till huset.

För att minska klimatpåverkan och bidra till giftfri miljö källsorteras det mesta i kulturhusen. Fisksätra Folkets Hus arbetar i stor utsträckning utifrån Agenda 2030 och ISO 26000, en internationell standard gällande socialt ansvarstagande för samhälle och miljö. Boo Folkets Hus har närproducerade ekologiska produkter i sitt café och fossilfri producerad el. En utredning pågår gällande fjärrvärmeburen värme och solenergi för att minska husets elkonsumention.

Konst

Totalt har sex utställningar visats i Nacka konsthall. Utställningen "Vintersalongen" blev digital då hallen tvingades stänga. För att kunna erbjuda så många konstupplevelser som möjligt under pandemin, har Diesilverkstaden producerat utställningar som både kan ses i konsthallen, men även upplevas utomhus genom aktiviteter knutna till den offentliga konsten. Utställningen "Plats för konst", bjöd in till en resa genom Nacka med fokus på konsten omkring oss. Utställningen erbjöd en mix av konstnärer och konstverk från kommunens konstsamling och från Nackas offentliga konst. Konstpromenaden för Älta och barnpromenaden "För små och stora", har producerats och finns att hämta på Diesilverkstaden.

Museer, arkiv och kulturarv

Under våren genomfördes ett unikt evenemang i Stora Nyckelviken där tre kvinnor kulade i vårkvällen. Nackaborna kunde på egen hand vandra omkring i den vackra vårkvällen i närheten av Nyckelvikens herrgård, stanna upp och lyssna till de sällsamma lockropen. Responsen från några åhörare på plats var ”magiskt”.

Nacka hembygdsmuseum har under året utvecklat ett barnspår. Det är en tipspromenad och föremålsjakt inne på museet där barnen, gärna tillsammans med en vuxen, svarar på olika frågor om föremål i museet. I början på året skickades en inbjudan ut till Nackas grundskolor med en inbjudan till en visning av museet. Det blev en bra respons och åtta visningar genomfördes.

Museet har på ett coronaanpassat sätt kunnat vara öppet under hela sin säsong. Antalet besök på Hembygdsmuseet i Nyckelviken har i likhet med de flesta andra verksamheter minskat men i förhållandevis lägre utsträckning, 35 procent. Minskningen beror bland annat på att de traditionsenliga firandena i Nyckelviken har ställts in under 2020.

Under 2020 har arbetet med att ta fram en vårdplan för byggnadsminnet Nyckelviken påbörjats. Kommunen har beviljats medel från länsstyrelsen för arbetet som utförs av upphandlad kompetens. Till projektet kommer även den inventering av Stora Nyckelvikens inventarier som genomförts under året att kopplas för att uppdatera värdering av föremål och bistå med restaurering av desamma.

Kulturhistoriska vandringar, kostnadsfria för allmänheten, har fortsatt vara mycket uppskattade och flera har tidigt blivit fullbokade. Det är en verksamhet som passar Nackaborna bra i coronatider. Vandringarna erbjuds i Finnboda, Saltsjöbaden, Nacka ström och Boo. Alla kulturhistoriska vandringar finns som evenemang på Facebook och är presenterade på Dieselverkstadens hemsida. Nacka Värmdö Posten skrev också en artikel i maj om vandringarna med en guide i vilken alla vandringar presenterades.

Besöken till Nacka lokalhistoriskt arkiv har minskat med 25 procent, däremot har förfrågningarna om information från arkivet ökat. Dieselverkstaden har fått i uppdrag att genomföra projektet Lokalhistoriskt bildgalleri. Projektet som kulturnämnden finansierar påbörjades i slutet av 2020. Bilder från förr ska placeras ut på lokalhistoriskt intressanta platser i Nacka. Bilderna ska fästas på exempelvis el-skåp eller dylikt och kompletteras med QR-kod som länkar till den historiska berättelsen om platsen i ljud och text på nackawebben. En del av platserna kan anknyta till Sveriges museers satsning ”Demokratin fyller 100 år” och projektet ”Nacka 50 år”.

Museet Hamn har på grund av pandemin till stor del varit stängt under 2020 men trots det har museet haft 2 258 besökare. Skolverksamheten har däremot kunnat hållas igång och har utvecklats positivt. 21 skolvisningar har genomförts jämfört med 13 under 2019.

Planering av nya anläggningar

Ett nytt hyresavtal har tecknats med Atrium Ljungberg gällande kulturhuset Dieselverkstaden. Effektivisering av nuvarande ytor samt vissa tillkommande ytor ger möjlighet att utveckla verksamheter för biblioteket och kulturhuset. Vissa allmänna ytor kommer fastighetsägaren fortsättningsvis att ansvara för. Ombyggnationen kommer att starta under våren 2021.

Avtal med Wallenstam kring Älta kultur- och fritidskvarter har fattats och innefattar cirka 435 kvadratmeter utökad yta i förhållande till tidigare överenskommelse. Lokalerna kommer att innehålla såväl bibliotek, kulturhus och fritidsgård och ytorna ska samnyttjas. Ett gediget utredningsarbete tillsammans med verksamheterna, enheten för fastighetsförvaltning och fastighetsägaren är under arbete för att ta fram slutlig disposition av lokalerna.

Kulturnämnden har yttrat sig över en detaljplan för Sickla stationshus, Traversen, Pylonen, Villa Gadelius och Baggensudden.

Bibliotek, kulturhus, museer och kulturella arenor är öppna mötesplatser som bidrar till ett levande och hållbart samhälle. Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, bevaras och berikar. Kulturverksamheterna bidrar till låg klimat- och miljöpåverkan.

Kommentar

Utfallet för "Antal besök per invånare och år på bibliotek" är preliminärt för år 2020. Officiell statistik för 2020 släpps av Kungliga Biblioteket senare i vår.

	Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
◆	Andel medborgare som är nöjda med kulturutbudet i Nacka.	65	63	61	66
◆	Antal besök per år på kulturhuset Dieselverkstaden.	1 175 492	1 179 293	815 246	1 130 000
■	Antal besök per invånare och år på bibliotek.	11,5	11,4	8,1	11,5
■	Antal besökare per år på museet Hamn och Hembygdsmuseet.	9 026	12 086	5 059	8 720

5.4 Stark och balanserad tillväxt

Biblioteken i Forum och Fisksätra beviljades medel från Länsstyrelsen för att anordna träffar i Shared reading med nyanlända och etablerade svenskar under tidsperioden 2020-09-01 – 2021-09-30. Shared reading är en metod för högläsning och diskussion av skönlitteratur i grupp, utvecklad av den engelska litteraturvetaren Jane Davis. På grund av coronapandemin fick projektet avbrytas efter endast ett par träffar i Fisksätra men planen är att återuppta verksamheten så snart det är möjligt.

Kulturnämnden har beviljats 1 miljon kronor från Kulturrådets bidrag för "Stärkta bibliotek". Medlen kommer användas till att köpa in en ny bokbuss och projekt som syftar till att öka kommuninvånarnas kunskap om informationsteknik för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet samt att tillgängliggöra biblioteksutbudet.

Kulturarvsnätverket, som samlar såväl kommunala kulturarvsaktörer som kulturarvsaktörer från föreningslivet, har bland annat samverkat med Järla orientering i projektet Friska Nacka. Kulturhistoriskt intressanta platser har tagits fram till årets Friska Nackakarta som kulturnämnden delfinansierat. Intresset för att följa kartan har varit stort.

Lokalhistoriskt arkiv tar emot delar av föreningsmaterial som bör arkiveras. Under året har arkivet tagit emot material från bland annat Vänföreningen för Kajsa och Olle Nymans kulturstiftelse, Nacka Rotaryklubb, Boo Idrottsförening och anläggningsrådet för Björknäs Idrottsplats. Som en nämnvärd effektivisering av kommunens arbete har det tidigare enskilda Fisksätra arkiv inklusive hela Fisksätra lokalhistoriska arkiv nu omfördelats till Nacka lokalhistoriskt arkiv och utgör en egen del där.

I projektet Coronaminnen i Nacka samarbetar Nacka lokalhistoriska arkiv och Museet Hamn för att samla in Nackabornas minnen och berättelser om coronapandemin. Projektet startade i slutet av april och bygger på att Nackaborna kan skicka sina upplevelser, berättelser och bilder till projektet. Det kommer även att göras personliga intervjuer med ett urval av personer inom exempelvis vården och Nacka kommun. Medarbetare på Nacka kommun som deltagit i arbetet med testningen av Covid-19 kommer också att intervjuas.

Museet Hamn har under perioden arbetat vidare med att skapa regional samverkan längs Östersjökusten. Planering för ett gemensamt projekt runt 300-årsminnet av fredsåret 1721 inför 2021 pågår.

Orkesterskolan Falsafi & Rosén är en nystartad kulturskola som beviljats auktorisation inom kundval kulturskola. Skolans profil är orkestermusik och musikdramatik, och verksamheten har startat i Älta i samverkan med en grundskola.

Innovation och mångfald ska leda till att kulturverksamheter startas och utvecklas i takt med efterfrågan. För kulturutbudets utveckling ska samverkan ske lokalt, regionalt och nationellt. Kulturen ska bidra till tillväxt och utveckling.

	Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
●	Andel barn och unga som deltar i den kulturskolekurs som de helst vill.		98 %	97 %	98 %

6 Redovisning av särskilda uppdrag

I mål och budget 2019–2021 har kommunstyrelsen fått i uppdrag att i samverkan med kulturnämnden planera för flexibla kulturlokaler i centrala Nacka, med till exempel bibliotek och konsthall. Sedan tidigare finns planer att se på möjligheterna att utveckla Nacka aula. Ett arbete har påbörjats med bland annat analys av dagens ytor, bedömning av framtida behov i förhållande till hur bibliotek och lokaler för kulturverksamhet utvecklas i stort och befolkningstillväxt. Ambitionen är att kulturen kan bidra till en attraktiv och levande stadsmiljö i centrala Nacka under en stor del av dygnets timmar i enlighet med tankar i kommunens översiktsplan.

7 Ekonomiskt resultat

Nämndens resultat för år 2020 är i linje med budget, resultatet är ett mindre överskott på 6 600 kronor. I tertialbokslut 2 prognostiserades ett överskott på totalt 1,9 miljoner kronor. Resultatets avvikelse mot prognosen i tertialbokslut 2 beror delvis på att nämnden under vintern kompenserade kulturhusen och biblioteken för försämrade ekonomi till följd av coronapandemin. Avvikelsen beror också på kundval kulturskola. Under hösten görs retroaktiva utbetalningar till kulturskolorna för sommarmånaderna och dessa utbetalningar blev högre än prognostiserat.

För år 2019 uppvisade nämnden ett överskott på 3,9 miljoner kronor. Den största orsaken till resultatskillnaden mellan 2019 och 2020 återfinns inom budgeten för kulturhus. Förra året sänktes hyran för kulturhuset Dieselverkstaden kraftigt under innevarande år vilket genererade ett stort överskott.

Anläggning - hyra & drift -0,6 miljoner kronor

"Anläggning - hyra & drift" består av hyreskostnader, och vissa fall driftskostnader, för kommunens bibliotek, kulturhus, Stora Nyckelviken och Museet Hamn. Underskottet beror på utbetalningen som gjordes till kulturhusen som kompensation för förlorade lokalintäkter till följd av pandemin. Underskottet vägs dock delvis upp av bland annat ett överskott inom kapitaltjänstkostnadsbudgeten för Museet Hamn.

Kulturskola och lovverksamhet -0,8 miljoner kronor

Kostnaderna och intäkterna inom kundval kulturskola är rörliga då elever kan påbörja och avsluta kurser löpande under året. Nettokostnaderna för kulturskolan har ökat med cirka 1,7 miljoner kronor jämfört med 2019. Det beror huvudsakligen på att något fler elevplatser har nyttjats under 2020. Resultatet för kundval kulturskola är ett underskott på 1,5 miljoner kronor. Underskottet balanseras delvis av ett överskott gällande medel avsatta för kulturkursverksamhet på skolloven. Överskottet för lovverksamheten är cirka 0,7 miljoner kronor.

Kulturverksamhet +0,8 miljoner kronor

"Kulturverksamhet" består i huvudsak av kostnader för kulturarv, kulturstöd, kulturpeng, offentlig konst och verksamhetsdrift av biblioteken och Museet Hamn. Tillsammans har dessa poster genererat ett överskott på 0,8 miljoner kronor som huvudsakligen beror på att:

- något färre barn än budgeterat har ersatts med kulturpeng. Kulturpengen är 283 kronor per barn och år och betalas ut till samtliga av Nackas skolor med barn i åldern 3-15 år.
- den avtalade årliga indexuppräknings av driftsavtalet för Museet Hamn (som styrs av AKI och KPI) blev något lägre än budgeterat.
- hela kulturarvsbudgeten har inte nyttjats.

Myndighet och huvudman (kultur- och fritidsenheten) +0,6 miljoner kronor

Resultatet för nämndens myndighet- och huvudmannabudget, som i huvudsak består av personalrelaterade kostnader, är ett överskott på 0,6 miljoner kronor. Överskottet beror främst på sjukskrivningar och föräldraledigheter.

Nämnd och nämndstöd + 0,1 miljoner kronor

Inom nämndbudgeten är resultatet ett överskott på 0,1 miljoner kronor.

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2020			Ack budget 2020		Utfall 2019		
	Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget- avvikelse	Intäkter	Kostnader
Anläggning - hyra & drift		-44 958	-44 958	-44 344	-614		-41 685	-41 685
Kundval kulturskola	12 938	-57 007	-44 069	-43 250	-819	12 492	-54 617	-42 125
Kulturverksamhet	1 400	-45 933	-44 533	-45 294	761	1 242	-45 844	-44 602
Nämnd och nämndstöd		-1 013	-1 013	-1 077	65		-1 031	-1 031
Myndighet & Huvudman	8	-8 108	-8 099	-8 714	614		-7 508	-7 508
Summa	14 346	-157 019	-142 672	-142 679	7	13 734	-150 685	-136 950

8 Investeringar

I Mål & Budget 2020-2022 tilldelades kulturnämnden 3 miljoner kronor (1 miljon kronor årligen) i reinvesteringsmedel avseende upprustning och nyanskaffning av verksamhetsinventarier till kommunens kulturlokaler. Från tidigare tilldelning i Mål & Budget 2017-2019 hade nämnden vid 2020 års ingång 1,4 miljoner kronor kvar. Budgeten för 2020 beräknas således till 2,4 miljoner kronor. Under året har tre projekt för 1,9 miljoner kronor aktiverats:

- inventarier och möbler till nya Fisksätra Folkets Hus - 1,5 miljoner kronor
- verksamhetsanpassningar av Dieselverkstaden - 0,3 miljoner kronor
- inköp av "tyst rum" till Forumbiblioteket - 0,2 miljoner kronor

De nya inventarierna och möblerna till Fisksätra Folkets Hus har köpts in till följd av flytten av folkets hus. Möblerna/inventarierna är anpassade till den nya lokalens förutsättningar. Inköpet av ett tyst rum till Nacka Forums bibliotek skapar möjlighet för en tyst miljö för exempelvis studiero. Verksamhetsanpassningarna av Dieselverkstaden syftar till att skapa förutsättningar för Nackborna att kunna nyttja kulturhusets verksamheter till fullo.

För närvarande pågår ett projekt som hittills har genererat kostnader enligt nedan:

- verksamhetsanpassningar annexet M7 Dieselverkstaden - 0,5 miljoner kronor

Verksamhetsanpassningar av annexet M7 på Dieselverkstaden syftar till att skapa förutsättningar för att flera typer av verksamheter ska kunna nyttja lokalen.

Inga projekt avviker i någon större omfattning mot projektbudget.

Tabell 1. Årets totala utfall mot årsbudget

Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Årsbudget 2020	0	-2,4	-2,4
Ack utfall 2020	0	-2,6	-2,6
Avvikelse budget/utfall	0	-0,2	-0,2

Tabell 2. De tre största pågående projekt för 2020

Mnkr	Utfall 2020					
	IB	Aktiverad	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto	UB
Verksamhetsanpassningar Annexet M7 Dieselverkstaden, projektnr 93103008	0	0	0	-0,5	-0,5	-0,5
Verksamhetsanpassningar Museet Hamn, projektnr 93101778	0	0	0	-0,1	-0,1	-0,1

Tabell 3. De tre projekten med störst avvikelser mot projektbudget

Projektamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
	Årsbudget 2020			
	Ack utfall 2020			
	Avvikelse budget/utfall			
Projektamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
	Årsbudget 2020			
	Ack utfall 2020			
	Avvikelse budget/utfall			
Projektamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
	Årsbudget 2020			
	Ack utfall 2020			
	Avvikelse budget/utfall			

Tabell 4. Färdigställda projekt under året

Projektamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Inventarier och möbler till nya Fisksätra Folkets Hus, projektnr 93102965	Beslutad totalbudget sen projektstart	0	-1,6	-1,6
	Ack utfall	0	-1,5	-1,5
	Avvikelse budget/utfall	0	0,1	0,1
Projektamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Verksamhetsanpassningar Dieselverkstaden, projektnr 93102036	Beslutad totalbudget sen projektstart	0	-0,4	-0,4
	Ack utfall	0	-0,3	-0,3
	Avvikelse budget/utfall	0	0,1	0,1
Projektamn/numemr	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Inköp av tyst box Forumbibliotek, projektnr 93103025	Beslutad totalbudget sen projektstart	0	-0,2	-0,2
	Ack utfall	0	-0,2	-0,2
	Avvikelse budget/utfall	0	0,0	0,0

9 Kommunövergripande åtgärdsplan

Generell besparing 5 procent

Kostnader för planeringsdagar har hållits nere genom att avstå från övernattningar och välja billigare lokaler eller använda kommunens egna lokaler. Coronapandemin har även bidragit till lägre kostnader då planerad kompetensutveckling inte har kunnat genomföras. Kultur-och fritidsenheten har en budget för resor, konferenser och kompetensutveckling på drygt 200 tusen kronor. Besparingen för året är 100 tusen kronor. Av detta fördelas hälften, 50 tusen kronor, till kulturnämnden.

Tjänstlediga och långtidssjukskrivna medarbetare har endast ersatts i begränsad omfattning. I de fall kompetens har saknats inom enheten har konsulter tagits in. Årets besparing på kultur-och fritidsenhetens personalkostnader är drygt 700 tusen kronor. Av detta fördelas hälften, 350 tusen kronor, till kulturnämnden.

På grund av pandemin har nämnden inte nyttjat hela budgeten avsatt för kundundersökningar. En besparing på 150 tusen kronor har gjorts.

Nytt avtal har tecknats med Fisksätra Folkets Hus förening och nya taxor för lokalupplåtelse är beslutade. Kommande ombyggnad av Diesilverkstaden kommer också kräva en avtalsöversyn och beslut om nya taxor.

Effektivare processer

Kultur- och fritidsenheten påbörjade redan 2019 ett arbete med att tydliggöra enhetens olika uppdrag utifrån fastställda styrdokument, minska sårbarheten på enheten genom att utse co-partners, upprätta spelregler för enhetens samarbetskultur och starta utvecklingsgrupper för bland annat digitalisering, uppföljning och utvärdering. Arbetet kommer fortsätta genom att säkerställa arbetsprocesser, rutinbeskrivningar och se över dessa. Tillsammans med fastighetsprocessen har effektivare samverkan utvecklats.

Robust och realistisk genomförandeplanering

Tidplanen för utbyggnad av nya kulturlokaler har anpassats så att de taktar med befolkningsprognosen och planerad utbyggnad av Nacka stad.

Förberedelser för implementering av nya hyresmodellen och samnyttjande av kommunala lokaler har påbörjats. Genomförandeprojektet 2021 får utvisa de eventuella ekonomiska konsekvenserna för kulturnämnden.

Systemresning och digitalisering av processer

Under 2020 har avrop från ramavtalet med fyra leverantörer av tjänst för bokning och bidrag genomförts. I avropet har Nacka preciserat kraven från ramavtalet så att den nya tjänsten ska kunna ersätta fyra digitala system som används för bokning, olika typer av ansökningar om bidrag, stöd och stipendier, kollo och simskola. Softronic AB har tilldelats avropet.

I0 Intern kontroll

Kommunfullmäktige fattade i september 2020 beslut om ett nytt reglemente för intern kontroll. Detta reglemente gäller för samtliga nämnder. Kulturnämnden gjorde i samband med detta ett stort omtag kring internkontrollen. Under hösten 2020 har nämnden arbetat fram en riskanalys som belyser vilka risker som finns inom nämndens verksamhetsområde. Riskanalysen ligger till grund för internkontrollplanen 2021. Nuvarande kontrollpunkter i befintlig internkontrollplan efterlevs, men det systematiska arbetet kopplat till uppföljning av internkontrollen och dess dokumentation har förbättringspotential till 2021.

II Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för kultur-och fritidsenheten uppgår under 2020 till totalt 7,02 procent, varav korttidsfrånvaron är 3,86 procent. Sjukfrånvaron för samtliga enheter i Nacka stadshus uppgår till 7,87 procent.